

JAARVERSLAG 2012

KNNV Afdeling Amersfoort e. o.

Bestuur en organisatie 2012

Samenstelling van het bestuur en het schema van aftreden:

Naam	Functie	Jaar van aftreden
Arie van den Bremer	Voorzitter	2015
Atty van Dijk	Bestuurslid (natuuracademie)	2013
Bart Iping	Secretaris	2014
Han Schippers	Penningmeester	2015
Erwin Adema	Bestuurslid	2016
Joop de Wilde	Bestuurslid	2017

De website van de vereniging werd inhoudelijk beheerd door Wim de Lange en technisch door Rogier Foyer. In samenwerking met Joop de Wilde heeft Wim de Lange een eerste opzet gemaakt voor een nieuwe, eigen web site voor de Afdeling Amersfoort e.o. Deze site zal gelinked zijn aan de landelijke KNNV web site en zal vooral aanvullend op deze site zijn.

De Konvo is in 2012 9 keer verschenen dankzij de inzet van Kees Quaadgras.

Er zijn 3 bestuursvergaderingen en 1 ledenvergadering geweest. Tijdens de ledenvergadering op 5 april hebben Tom Huijbregts en Joop de Wilde een demonstratie van hun plantendeterminatieprogramma op PC laten zien.

Arie van den Bremer

Financiën en subsidies

De kosten van het lidmaatschap van de vereniging zijn in 2012 niet verhoogd.

Eind 2012 is er 2 x 1000,- euro ontvangen (2 van de 3 goedgekeurde aanvragen van 1000,- euro) uit de subsidieregeling Groenendoen. Dat was een volkomen verrassing. Een van onze leden heeft ook een aanvraag gehonoreerd gekregen. Je kon namelijk ook als particulier een beroep op de subsidieregeling doen. Het budget van € 2000,- is conform de aanvraag besteed aan 5 stereomicroscopen (binoculair), een laken met generator voor nachtvlinderonderzoek en een reservering voor het betalen van docenten voor de Natuuracademie.

De natuuracademie heeft dit jaar een aanzienlijk saldo opgeleverd maar de verwachting is dat, nu de Schoolsteeg per 1 januari 2013 zelfstandig wordt, we meer moeten betalen voor huisvesting en de inzet van medewerkers van de Schoolsteeg. Op dit punt is de toekomst nog heel ongewis. In 2012 is er ook een aanzienlijk bedrag ontvangen van opdrachtgevers voor door KNNVers uitgevoerd vegetatieonderzoek.

Han Schippers

Ledenmutaties 2012

In 2012 hebben de onderstaande ledenmutaties plaatsgevonden. 13 Leden hebben opgezegd en 13 en er zijn 13 nieuwe leden ingeschreven. Per saldo bestaat de vereniging per 1 januari 2013 uit 102 leden en 7 huisgenootleden.

Nieuwe leden			
A.			Brilman
B. K. E	Bart		Niessen

I. M	Ingrid	van	Houwelingen
G. A.	Gerard		Hoekstra
W.	Wim	van	Hartingsveldt
J. B. A.	Jolanda		Ragetli
M. E	Bettie		Walland
C. R. M.	Caspar		Bolscher
M. I. M.	Mildred		Klarenbeek
C. G. J	Kees		Tolboom
M	Marian		Marseille
L. J. J	Bert		Rheiter
J	Jan		Westerhof

Opzeggingen	
Van Dijk	Achternveld
Olden Daalhuis	Amersfoort
Johan van Deventer	Amersfoort
Suringa	
Rodrigo	Stoutenburg
Antoinette Bolscher	Leusden
Giselle Maaskamp	Amersfoort
Tijmen de Oude	Amersfoort
Gabrielle Bartelse	Amersfoort
Veugeler-Bels	Woudenberg
Jaap Wijkstra	Leusden
Monique Wegh	Amersfoort
Theo Uniken	Amersfoort

Han Schippers

Resultaten Natuuracademie 2012

De KNNV heeft voor de vierde keer, samen met het CNME Landgoed Schothorst en CNM 'de Schoolsteeg', een aantal minicursussen georganiseerd onder de noemer van de Natuuracademie. De cursussen waren vrijwel allemaal volgeboekt. In totaal waren er 199 deelnemers, die **over** het algemeen zeer enthousiast waren. Het financiële resultaat was € 455,-.

Met betrokken partijen zijn de afspraken bijgesteld en vastgelegd in een draaiboek. Het programma voor 2013 is in december definitief vastgesteld. De coördinerende rol van Atty van Dijk wordt met ingang van 2013 overgenomen door Jeannet Koopman (i.s.m. Arie van den Bremer). Joop de Wilde, Tom Huybregts en Bart Iping zullen de administratieve KNNV-taken op de cursusavonden op zich gaan nemen.

Dubbelloof

Er is een begroting voor de Natuuracademie gemaakt , i.v.m. de kosten die CNM de Schoolsteeg moet maken. Ook is er een instructie voor de docenten opgesteld en worden bij iedere cursus evaluatieformulieren uitgereikt. De cursisten zijn, indien zij er geen bezwaar tegen hadden, opgenomen in een databestand.

Foto: Hugh Jansma

Onderwerp	Docenten	Datum	Aantal deelnemers
Naaldbomen	Wilma Verburg	29 februari en 3 maart	19
Vogels herkennen en vogelzang voor beginners	Frans van Bussel/Atty van Dijk	4 en 7 april	21
Roofvogels	Hugh Jansman en Gerard van Haaff	22 en 26 mei	20
Meer dan het gras onder je voeten! (grassen)	Marije Ravensberg/Atty van Dijk	6 en 9 juni	19
Lieveheersbeestjes en andere kruipertjes	Johan Vosse	19 en 23 juni	11
Springers in het veld! (sprinkhanen)	Floris Brekelmans	28 augustus en 1 september	19
Het geheimzinnige leven van varens	Harry Roskam	5 en 8 sept	16
Veldbloemen in het najaar	Arie van den Bremer	19, 26 en 29 september	22
Korstmossen	Leo Spier/Arie van den Bremer	7 en 10 november	22
Bomen in de winter	Frank Moens/Atty van Dijk	12 en 15 december	20
Totaal			199

Atty van Dijk

Contacten met andere natuurorganisaties

Op meerdere plaatsen kwam je KNNV'ers tegen. Elders in dit verslag is daar meer over te lezen maar ze waren o.a. te zien bij:

- Waarnemingsbijeenkomsten op vrijdagochtend om de 2 weken van de gemeente Amersfoort, onder leiding van onze leden Erik van Beers en Renée van Assema van de Milieudienst;
- Bij de natuurwandelingen van het IVN. Enkele gidsen zijn ook lid van onze vereniging;
- Meerdere leden zijn vrijwilliger bij CNM 'De Schoolsteeg' in Leusden;

- Leden geven minicursussen bij natuurverenigingen in onze omgeving Nijkerk, Barneveld en Utrecht
- Montering maïsranden onder leiding van ons lid Marian Marseille in opdracht van Vallei Horstee.
- Hans Veurink drijvende kracht achter ontwikkeling Groot Zandbrink tot educatief centrum van De Boom en coördinator agrarische natuurvereniging Vallei Horstee;
- Vegetatie-inventarisatie km-vak rondom kruispunt Hogeweg en Nijkerkerstraat voor de Floron
- Twee leden zijn lid van de klankbordgroep Bomen in de gemeente Leusden
- En waarschijnlijk nog veel meer maar bij de schrijver van dit verslag niet bekend. Als dat zo is hoort het bestuur dat graag. Dan kan dat in het jaarverslag 2013 worden vermeld.

Spetterexcursie in de Blauwe kamer op 2 september (foto's Han Schipper)

23 KNNVers, waaronder oude bekenden, troffen elkaar en luisterden eendrachtig naar een uitgebreid relaas over het ontstaan en de groei van het natuurgebied door gids Joost Reijnen van het Utrechts Landschap. Daarna mochten we naar buiten voor een korte rondwandeling die ons langs bijzondere planten, een kolossale stier en een ringslang voerde terwijl in de verte regelmatig een visarend zich vertoonde.

Bart Iping had wederom een voortreffelijke lunch gemaakt die - de weergoden werkten goed mee - buiten kon worden genoten. Na de lunch volgde een wandeling met gids Dirk Prins die bij elke plant een verhaal had over de naamgeving en het gebruik als geneesmiddel. Beide gidsen waren goede en enthousiaste vertellers. De plantenliefhebbers kwamen helemaal aan hun trekken. We wandelden langs de oude steenfabriek die overwoekerd was met wilgen en bramen. De gids vertelde

dat kolen per schip werden aangevoerd. Daarvoor was van de Rijnover tot de fabriek een spoorlijntje aangelegd. Een kiepkarretje stond er nog. Het werken in de steenfabriek was zeker zo erg als in de mijnen. Wat te denken van het uitrijden van nog hete stenen. Je kon hier en daar de fabriek nog in. Bij een zo'n ingang stonden we plotseling voor een grote stier die daar in het donker lag te herkauwen.

De enthousiaste meneer Prins was niet te stoppen en zodoende volgde nog een wandeling over de rivierdijk die ook het Eemland moet beschermen tegen wassend rivierwater. Terwijl de plantenliefhebbers bij elk plantje neerhurkten zochten enkele vogelaars hun heil in de vogelkijkhut.

Arie van den Bremer

Werkgroep Vogels

Onze activiteiten beperkten zich tot het spotten van vogels: luisteren naar hun zang en gericht kijken. Behalve de hoogzomermaanden zijn we de rest van het jaar op pad geweest met de benenwagen, de fiets en spiedend vanuit de auto. In 2012 zijn we in totaal vijf keer op een zaterdag uitgezwermd met deelnemersaantallen variërend van drie tot tien personen. In januari begonnen we op de fiets vanaf station Vathorst met aanvankelijk veel regen, maar uiteindelijk rustig mooi

vogelweer en zagen we in het Arkemheemse polderland duizenden smienten, brilduikers en nonnetjes. Het moment van waarnemen van een veertigtal putters op een bouwland was een prachtig slotmoment van die tocht. Begin februari hoorden en zagen we boomleeuweriken, veel grote bonte spechten en een nestelende zanglijster in de tuin.

Nestelende zanglijster tuin (foto Willem van Dijk)

In Den Treek zagen we een goudvink en in april de boompieper met alom gezang van fitissen, zwartkopjes etc. op het landgoed Slichtenhorst bij Nijkerk. In mei togen we naar het Erkemedersstrand in de Flevopolder om naar de nachtegaal te luisteren; prachtig vanuit het dichte struweel. Ook daar boompiepers, grasmussen en fitissen. Natuurlijk hadden we ook oog voor andere natuurgeschenken, zoals de massale groei van de voorjaarspronkridderzwam.

In de zomer schoot het er een beetje bij in vanwege vakanties, drukke bezigheden en gezondheidkwesties, maar begin november betrad een zeer klein gezelschap nabij natuurgebied Groot Zandbrink een akker waar honderden zaadeters een feestmaal voorgeschoteld kregen in de vorm van uitgebloeide bloemen en granen.

Willem van Dijk

Jaarverslag studiegroep insecten

De studiegroep insecten was blij met de opdracht van de gemeente Amersfoort om de fauna langs het Valleikanaal te inventariseren en we zijn aan de slag gegaan. Al gauw werd duidelijk, dat het verstandig was om enige beperkingen aan te brengen. De eerste beperking was natuurlijk de insecten waarop de nadruk zou liggen: libellen, vlinders, sprinkhanen, loopkevers en indien mogelijk de nachtvlinders. We zouden ook een uistapje maken naar de vogels (karekiet), zoogdieren (vleermuis) en waterdieren. Deze informatie werd door andere experts verzameld. De andere beperking richtte zich op de gebieden. Prioriteit kregen de 7 poelen. Daarna de plas/dras gebieden en tenslotte de rest van het kanaal. Daar zijn we ook niet aan toe gekomen.

We hebben in de loop van het jaar diverse weekenden gepland om naar de verschillende diergroepen te kijken. Dit met de ondersteuning van externe experts. Waarvoor we Renée van Assema dankbaar zijn.

Wellicht gaan we het komende jaar nog wat waarnemingen doen. In 2013 gaan we in ieder geval de waarnemingen afronden met het zoeken naar eitjes van de sleedoornpage. Daarna gaan we de gegevens uitwerken en in een rapport aan de gemeente aanbieden.

Bart Iping

Jaarverslag werkgroep natuurwandelingen

Na het bezoeken van alle natuurgebieden in de stad Amersfoort in 2011 gingen we in 2012 meer naar buiten de stad. We maakten optimaal gebruik van de natuurgebieden die om de stad liggen. In de winter veel naar de Arkemheen voor de vogels. In het najaar veel naar bosgebieden voor de paddenstoelen en in het voorjaar en de zomer **was** er overal veel moois te zien. In december hebben we ook een keer het groen in Leusden verkend. Dit leverde een 20 tal vogels op.

Dit vraagt om herhaling.

In 2012 is het aantal belangstellenden uitgegroeid tot 10. Daarnaast krijgen we regelmatig de vraag of er ook op een ander tijdstip gewandeld kan worden. Ook is het idee geopperd om wat verder van huis te gaan. In 2013 gaan we deze mogelijkheden verder onderzoeken.

Han Schipper en Bart Iping

Uilen en Zwaluwen

De vrijwilligers van de werkgroep Uilen en Zwaluwen hebben in 2012 in totaal 1035 bezette eerste nesten geteld van de boerenzwaluw en 564 van de huiszwaluw. Mooie aantallen maar toch ongeveer 15% minder dan in voorgaande jaren. Waarschijnlijk was de voedselsituatie in Afrika de oorzaak, de zwaluwen waren ook duidelijk later terug dan in voorgaande jaren. In Woudenberg zijn twee Huiszwaluwwillen geplaatst. We hopen dat ze in 2013 voor het eerst bezet gaan worden. 2012 was een goed jaar voor de kerkuil, waarschijnlijk door de goede muizenstand.

Meer informatie is te vinden in het jaarverslag van de werkgroep op

http://www.valleiorstee.nl/zwaluwen_2012

Hans Veurink

Nachtvlinderwerkgroep

Zoals al ruim 15 jaar vangen we nachtvlinders op het terrein van Ineke van Dijk aan de Hessenweg in Stoutenburg. We gebruiken de lichtinstallatie die ooit van de Schothorst was en een lichtbak die in gezamenlijk bezit is van onze KNNV en CNM de Schoolsteeg. We maken een eigen smeermiddel. We deden een aanvraag voor een mobiele lichtinstallatie via Groenendoen en die is toegekend. De werkgroep had een vrij rustig jaar. Door een samenloop van omstandigheden (klimaat, vakanties) kon

Zwartbandspanner

de groep slechts 2 x bij elkaar komen. Daarvan

was een avond de Nationale Nachtvlindernacht waar we al sinds 2005 aan meedoen. De gevangen, genoteerde en weer vrijgelaten vlinders zijn allemaal doorgegeven via telmee.nl of waarneming.nl en komen zo terecht bij o.a. De Vlinderstichting. Voor het jaar 2013 hopen we wat vaker bij elkaar te komen, ook via een mobielsysteem op andere plaatsen. Door middel van wat meer publiciteit hopen we dat we wat meer mensen actief krijgen voor de werkgroep. Momenteel bestaat de werkgroep uit 8 mensen.

Alice van Hunnik, coördinator.

Werkgroep planten (foto's Arie van den Bremer)

De werkgroep Planten is een andere weg ingeslagen. De werkgroep Planten kent een Kerngroep en leden. De Kerngroep (3 a 4 leden) neemt elk jaar 2 tot 4 opdrachten voor vegetatieonderzoek

aan. Leden (circa 10) kunnen vrijblijvend deelnemen op tijdstippen dat het hun goed uitkomt. Er zijn nu nog weinig vrije excursies en meer gestructureerde onderzoeksmomenten. Als het om kennisontwikkeling en kennisoverdracht gaat leveren deze vrije excursies een belangrijke bijdrage.

Oprachten worden uitgevoerd als er een kleine tegenprestatie tegenover staat. Dat kan zijn het drukken van een verslag, begeleiding bij een excursie of een bedrag waar docenten van betaald kunnen worden die het onderzoek ondersteunen. In 2012 zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Gemeentepark Princenhof in opdracht van Gemeente Leusden;
- Verschralingsonderzoek 4 Graslanden in Park Schothorst in opdracht van CNME De Schothorst in Amersfoort;
- Moerasbosje en twee weilanden Landgoed Stoutenburg in opdracht van Utrechts Landschap.

In principe bestaat een onderzoek uit de volgende onderdelen:

- Historie van het gebied ;
- Waterhuishouding en bodemsamenstelling;
- Streeplijsten van voorkomende vegetatie;
- Samenvatting, conclusie en aanbevelingen.

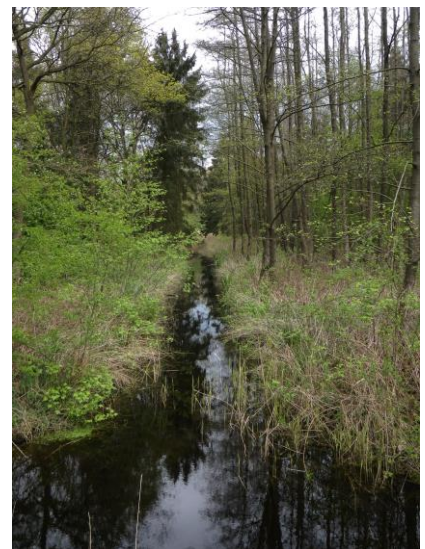
Van deze onderzoeken zijn verslagen gemaakt die ook op de website van de afdeling zijn geplaatst. De werkgroep beoogt met deze projecten de doelstellingen van de KNNV te realiseren en dat zijn verwondering , kennisontwikkeling maar vooral kennisoverdracht met betrekking tot de natuur.

Park Princenhof

Graslanden Schothorst

Moerasbos Stoutenburg

Langs deze weg dankt het bestuur alle mensen die hebben meegewerkt aan het tot stand komen van dit jaarverslag.

Het bestuur van de KNNV Afdeling Amersfoort e.o.